

SUNSET MARCH

JAARVERSLAG 2024

Sunset March #3362 tot en met #3727

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van de Stichting Sunset March

Secretariaat:

Stichting Sunset March,
p/a Dennenstraat 147,
6543 JR Nijmegen

Redactie:

Kees Bleijerveld

Vormgeving:

Dirk-Jan van Zuidam

Foto op voorpagina: Flyer
Expositie (foto: Huis van de
Nijmeegse Geschiedenis)

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Wat is Sunset March?	4
3. Veteranen in 2024 als "Veteraan van de Dag"	9
4. Activiteiten en bijzonderheden 2024	9
5. Voorlichting/Stand	17
6. 80 jaar Market Garden.	18
7. Expositie "Overbruggen"	20
8. Coin Sunset March	21
9. Media	21
10. Financiën 2024	22
11. Vooruitblik 2025	23
Bijlage: Statistieken	24

Foto 1: Sunset March XXL (foto: gemeente Nijmegen)

1. Inleiding

Het jaar 2024 stond in het teken van 80 jaar bevrijding van onze regio en daarnaast bestond de Sunset March in oktober alweer 10 jaar. Bij elkaar redenen genoeg om er een gedenkwaardig jaar met veel bijzondere gebeurtenissen van te maken. Zo vond er, als hoogtepunt, een XXL-versie van de Sunset March plaats op zondag 21 september, waaraan meer dan 8000 herdenkers deelnamen. Van september tot november werd er ruim 2 maanden lang een expositie "Overbruggen" gehouden in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis met een tweeledige aanleiding: Herdenking dat 80 jaar geleden de Waalcrossing plaats vond en het bestaan van 10 jaar Sunset March.

Buiten deze twee hoogtepunten van het jaar werd natuurlijk elke dag een Sunset March gelopen, de meest belangrijke reden van ons bestaan. Daar waren genoeg bijzondere Marches bij. Er waren treurige aanleidingen en er waren heuglijke "mijlpalen". Zo waren er dit jaar twee Marches waarbij de Sunset March als een laatste wil van de betrokkene werd gelopen. Eind maart liep UNPROFOR-veteraan Henk Esselink ondanks zijn ziekte zijn eerste en tevens laatste Sunset March. In april werd door de Stichting Ambulance Wens een bijzondere Sunset March voor de ongeneeslijk zieke Hein Calis verzorgd. Van de familie van beide personen ontvingen wij korte tijd later bericht dat zij waren overleden. Daarnaast was er in december een heuglijk feit te beleven: het 1000ste certificaat werd uitgereikt.

2024 was het jaar waarin ook veel gemeentebestuurders deelnamen aan de Sunset March. In juni was het na meerdere keren uitstel eindelijk de beurt aan de burgemeesters van Arnhem, Overbetuwe en Nijmegen om gezamenlijk, helaas in de stromende regen, de Sunset March te voltooien. Maar ook burgemeesters van Beuningen, Druten, Wijchen en Zevenaar hebben de march meegelopen, veelal met hun gemeentelijk veteranenplatform of -vereniging.

Foto 2: De burgemeesters van Nijmegen, Overbetuwe en Arnhem (vlnr: Hubert Bruls, Patricia Hoytink-Roubos en Ahmed Marcouch) lopen voor het eerst gezamenlijk de Sunset March (foto: Ton Timmer)

Een andere memorabele Sunset March die afgelopen jaar plaatsvond was de March van de Four Chaplains Foundation in april. De Four Chaplains Foundation is een Amerikaans initiatief dat zich inzet voor personen en organisaties (veelal krijgsmacht gerelateerd) die zich onbaatzuchtig inzetten voor anderen. We kunnen vast verklappen dat dit bezoek in 2025 nog een mooi vervolg zal krijgen.

Foto 3: Leden van de Four Chaplains Memorial Foundation (foto: Sunset March)

Maar of er nu op een dag slechts de Veteraan van de Dag als enige de Brug oversteekt of dat hij met een schoolklas loopt of met een sportvereniging of met een peloton militairen; het belangrijkste is dat bij goed of slecht weer elke dag de Sunset March plaatsvindt. De Sunset March werd ook dit jaar weer mogelijk gemaakt dankzij alle sponsors en vrijwilligers van het Bestuur, Team31 en de unieke Veteranen van de Dag uit het hele land of ver daarbuiten. Allen die dit mogelijk hebben gemaakt: hartelijk dank voor jullie steun!

2. Wat is Sunset March?

Ontstaan

Op 27 september 2014 is het plan geboren om te kijken of het mogelijk was het lichtmonument "Lights Crossing"¹ op de nieuwe stadsbrug "De Oversteek" in Nijmegen te benutten om een "levend" en dagelijks eerbetoon aan onze geallieerde bevrijders te verwezenlijken. Dit initiatief is gericht op het herdenken welk offer de Amerikaanse soldaten hier ver van huis hebben gebracht voor onze vrijheid. Het is er ook in het bijzonder op gericht een zichtbare brug te slaan naar alle veteranen, die in missies over de hele wereld hebben bijgedragen en nog steeds bijdragen aan vrede en veiligheid. Op zondag 19 oktober 2014 werd de eerste Sunset March gelopen.

Multimedia

Op de website van de Sunset March (<https://www.sunsetmarch.nl>) kunnen veteranen zich opgeven om de Sunset March te lopen. Op de website is tevens een groot aantal wetenswaardigheden te vinden, zoals: doelstelling en werkwijze, register van veteranenlopers, gegevens van de stichting, ervaringen van lopers, foto's en video's. Sunset March is ook actief op Facebook. De Facebookpagina wordt gebruikt voor aankondigingen, impressies en reacties over (bijzondere) Sunset Marches. Op LinkedIn bestaat de groep Sunsetmarch waar LinkedIn members zich voor kunnen aanmelden.

¹ Kunstwerk door Atelier Veldwerk

Bestuur en Team31

Het bestuur bestaat uit 9 personen. Het bestuur bestaat uit een Dagelijks Bestuur van 3 personen, dat zijn naast voorzitter Peter Grotens, secretaris Kees Bleijerveld en Douwe Osinga als penningmeester. De andere 6 bestuursleden nemen de overige taken voor hun rekening zoals: technische ondersteuning, regelen en beschikbaar stellen van vergaderruimtes, materiaalbeheer, webhosting, etc. Het bestuur wordt verder ondersteund door een coördinator uit Team31, Henk Deelen, die o.a. de aanwijzing en registratie van de Veteraan van de Dag verzorgt; een belangrijke taak.

Team31 bestaat uit 31 veteranen, meestal maar niet uitsluitend uit de omgeving van Nijmegen. Zij zorgen ervoor dat eventuele gaten in de kalender te allen tijde worden opgevuld en er dus altijd een Veteraan van Dag is. Het bestaan van deze vaste groep geselecteerde veteranen-lopers waarborgt op deze wijze de continuïteit van de dagelijkse ceremonie. Belangrijk om te vermelden is dat het verloop onder de leden van het bestuur en Team31 erg klein is. De meesten zijn van het (bijna) begin lid en blijven daarna trouw.

Informatie over personele wisselingen en gebeurtenissen

Na om diverse redenen afscheid te hebben genomen van een viertal leden van Team31 zijn er afgelopen jaar 5 nieuwe leden aan Team31 toegevoegd, omdat er ook nog een ouder tekort van 1 lid moest worden aangevuld. In 2023 nam Coert Langenhuijzen afscheid. De vertrekkende leden van afgelopen jaar zijn: Jurgen Janssen, Patrick van Es, Anang Melis en Dennis van de Stroom. De nieuwe leden zijn: Erik Donkersloot, Ronand Luijters, Steven Smit, William Megens en Henk Schoenmakers.

Op 23 februari kreeg oud Team31 lid Co Willemsen door de burgemeester van Overbetuwe, mevr. Patricia Hoytink-Roubos, alsnog het herinneringskruis voor Nieuw-Guinea uitgereikt.

Foto 4: Uitreiking herinneringskruis Nieuw-Guinea door burgemeester Hoytink-Roubos van de gemeente Overbetuwe aan oud-Team31 lid Co Willemsen

Op 13 juli is Paul in den Bosch gedecoreerd en benoemd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau door de burgemeester van Beuningen, mevr. Daphne Bergman. Paul is onder andere voorgedragen voor deze decoratie voor zijn (vrijwilligers) werk binnen Team31 en het onderhouden van de relatie van de Stichting Sunset March met de Stichting 4Daagse. Daarboven zet Paul zich in voor meerdere maatschappelijke doelen.

Foto 5: Ridder Paul In den Bosch (foto: Paul In den Bosch)

Op 16 juli ontving onze penningmeester Douwe Osinga enigszins verlaat zijn medaille voor 12 jaar langdurige, eervolle en trouwe dienst. De medaille werd uitgereikt tijdens een reünie van het Garde Grenadiers en Jagers op de Oranjekazerne in Schaarsbergen.

Foto 6: Uitreikingmedaille voor 12 jaar trouwe dienst door Kol bd. Ludy de Vos aan bestuurslid Douwe Osinga

Op 28 augustus werd het droevige bericht ontvangen dat ons oud Team31 lid Derk Finke overleden was. Tijdens het afscheid van Derk is door een delegatie van Team31 de ere-groet gebracht, zoals Derk het graag zelf wilde.

Verder tonen wij ons medeleven aan allen onder ons die afgelopen jaar met het verlies van een geliefde of naast familielid te maken hebben gehad. Ook degenen die zelf of in de naaste omgeving met andere nare en zware omstandigheden te maken hebben of hebben gehad wensen wij veel sterkte.

Het bestuur stelt het op prijs als het op de hoogte wordt gebracht van bijzondere (persoonlijke) omstandigheden bij onze leden, zodat een gepaste reactie kan volgen.

*Foto 7: Derk Finke (1965-2024)
(foto: familie Finke)*

Team31 dag

Op de derde zaterdag van januari (20 januari) vond traditiegetrouw de Team31 dag plaats. Dit jaar door omstandigheden niet in Fletcher Hotel Erica in Berg en Dal, maar in het naburige Fletcher Hotel Val Monte. Het is traditioneel dé gelegenheid om (weer) eens bij te praten met de collega's.

*Foto 8: Presentatie door Bauke Huisman tijdens de Team31-dag in Fletcher hotel Val Monte
(foto: Sunset March)*

Deze jaarlijkse bijeenkomst werd door in totaal 26 leden bezocht. Er werd eerst gezellig bijgepraat onder het genot van een fijn ontbijt. Daarna vertelde dhr. Bauke Huisman ons over de gebeurtenissen die plaatsvonden in de Betuwe (Het Manneneiland) kort na de Waalcrossing. Bauke is lid van het Betuws Oorlogs Informatie Centrum. Daarna was er nog tijd om elkaar bij te praten en te "socializen". Kortom; weer een geslaagde bijeenkomst. De Team31 dag van 2025 wordt overigens op zaterdag 8 februari gehouden, weer in Fletcher Hotel Erica.

3. Veteranen in 2024 als "Veteraan van de Dag"

De veteraan die zich via de website aanmeldt om op een van de 365 (of, zoals dit jaar 366) dagen te lopen wordt "Veteraan van de Dag" genoemd. Van 1 januari tot en met 31 december 2024 hebben 134 veteranen, die niet eerder een certificaat hebben ontvangen, zich aangemeld als "Veteraan van de Dag"; een stijging van 6% ten opzichte van het voorgaande jaar. Iedere veteraan die voor het eerst de Sunset March als "Veteraan van de Dag" loopt krijgt een uniek certificaat uitgereikt. Met een uniek nummer, naam, de datum van zijn of haar Sunset March en het tijdstip. Dat wordt via de mail toegezonden. Op de website staan in een apart register de namen van alle veteranen van de dag en hun nationaliteit vermeld. Op 4 januari liep de eerste "nieuwe" veteraan van het jaar met certificaatnummer 875. Op 29 december liep de laatste van het jaar 2024, deze heeft certificaat 1007 ontvangen. Over het gehele bestaan van de Sunset March loopt er eens in de 3,7 dagen een "nieuwe" veteraan als Veteraan van de Dag. De meeste certificaten (839) zijn aan veteranen met de Nederlandse nationaliteit uitgereikt. De drie landen met daarna de meeste certificaathouders zijn de Verenigde Staten (115), Groot-Brittannië (15) en Canada (12). Voor een volledig overzicht van aantallen certificaathouders per jaar en een aantal andere statistische wetenswaardigheden zijn opgenomen in de bijlage.

4. Activiteiten en bijzonderheden 2024

Bestuursvergaderingen

Het bestuur is afgelopen jaar 4 maal bijeengekomen om te vergaderen. Deze vergaderingen vonden plaats op de zaterdagen 13 januari, 22 april, 24 augustus en 2 november. Alle vergaderingen vonden plaats bij onze sponsor Dirksen Opleidingen te Elst.

Het Dagelijks Bestuur heeft steeds vergaderd in de weken voorafgaand aan de bestuursvergaderingen.

Samenwerking

Ook dit jaar zijn de activiteiten van de Sunset March weer ondersteund door een groot aantal instanties en organisaties. Bestaande samenwerkingsverbanden zijn gecontinueerd en bestendigd, andere nieuw leven ingeblazen. Dankzij giften, sponsoring en donaties konden ook dit jaar weer alle geplande activiteiten plaatsvinden. Wij zijn onze sponsors en partners daar natuurlijk weer uiterst erkentelijk voor en hopen vanzelfsprekend op een voortzetting van de relatie.

Onze sponsors en partners zijn:

➤ Atelier Veldwerk,	➤ Stichting Friendship Albany Nijmegen (FAN)
➤ BAM Infra	➤ Veteranen Instituut (VI)
➤ Bureau Stroom	➤ VFonds
➤ CCC Bedrijfskleding	➤ Samenwerkende Veteranen Ontmoetingscentra (VOC)
➤ Dirksen Opleidingen Elst	➤ Stichting Ondersteuning Veteranen Activiteiten (OVA)
➤ Fletcher Hotels Berg en Dal,	➤ 11e Luchtmobiele Brigade,
➤ Diverse afdelingen Gemeente Nijmegen en Provincie Gelderland	➤ 82nd (US) Airborne Division,
➤ Honorair Consul in Kleve, Duitsland	➤ Pontoon Group '40-'45
➤ Kersten Retail Elst	➤ Huis van de Nijmeegse Geschiedenis
➤ Liberation Route Europe (LRE)	
➤ Militaire Muziek Krijgsmacht	
➤ Stichting de 4Daagse	

Bijzondere Sunset Marches

Afgelopen jaar was een schrikkeljaar en er zijn er dus 366 Sunset Marches gelopen. Hoewel elke Sunset March speciaal en indrukwekkend is, zijn sommige net iets anders dan anders. Onderstaand een greep uit die "andere" Sunset Marches in 2024:

- ✓ 19 februari: Delegatie van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek loopt op initiatief van adjudant bd. Visser met een delegatie veteranen en personeel. De vader van adjudant bd. Visser werkte als luitenant bij de 82^e Airborne Divisie onder leiding van James Gavin.

Foto 9: Delegatie van KTOMM Bronbeek (foto: FunCkSterrShoots)

- ✓ 21 februari: Op deze dag heeft dhr. Hein Calis, gekluisterd aan zijn bed en in stromende regen, zijn laatste wens in vervulling zien gaan dankzij zijn dochter, die dit via de Stichting WensAmbulance mogelijk heeft gemaakt. In een persoonlijk bericht meldt dhr. Calis dat hij vindt dat elke inwoner van Nijmegen 1 keer in zijn of haar leven de Sunset March moet afleggen om de jonge mannen te eren of te herdenken, die ver van huis zijn gestorven voor het ideaal om te leven zonder bezetting en overheersing.
- ✓ 22 februari: Zoals gebruikelijk op deze dag liep een delegatie bestaande uit een vertegenwoordiging van de Duits/Nederlandse business club uit Kleve (D) en een delegatie militairen uit Kalkar/ Uedem (D). Eerder werd door de groep een krans gelegd bij het monument "De Schommel" ter nagedachtenis van het "vergissingsbombardement".
- ✓ 12 maart: Generaal-majoor Ernst Dobbenberg liep met een groep medewerkers van de Directie Aansturing Operationele Gereedstelling (DAOG) van het Ministerie van Defensie.

Foto 10: Veteraan Kees Bleijerveld en medewerkers van de Stichting Ambulance Wens begeleiden de zieke Hein Calis over de Oversteek. (c) Bert Beelen

- ✓ 31 maart: De ongeneeslijk zieke UNPROFOR-veteraan Henk Esselink vervulde een van zijn laatste wensen en liep zijn eerste en laatste Sunset March. Op 27 april ontvingen wij het bericht van zijn familie dat Henk was overleden.

Foto 11: Henk Esselink (foto: familie Esselink)

- ✓ 4 april: Howard Schaeffer, voorzitter, liep als veteraan van de dag samen met delegaties van de Four Chaplains Memorial Foundation US en NL. De Stichting eert personen en initiatieven welke zich onbaatzuchtig inzetten voor anderen.

- ✓ 11 april: Zoals ieder jaar: een drukbezochte Sunset March ter herinnering aan de sluiting van de Nijmeegse Universiteit op 11 april 1943. Bestuur van de Radboud Universiteit, het Radboud UMC en studentenvereniging Carolus Magnus waren onder andere vertegenwoordigd.
- ✓ 3 mei: Traditioneel liep op deze datum een delegatie van de "Vrienden van de Rode Baret" onder aanvoering van brigadegeneraal Frank Grandia, de nieuwe commandant 11e Luchtmobiele Brigade, als veteraan van de dag.
- ✓ 4 mei: Een goedbezochte speciale Sunset March met Vietnam-veteraan John Koeppen (US) als veteraan van de dag. Tevoren had hij na de dodenherdenking bij het Waalcrossing Monument as van zijn overleden vader bij het monument verstrooid. Zijn vader was in september 1944 één van de Waalcrossers.

Foto 12: Dodenherdenking bij het monument (foto: Sunset March)

- ✓ 19 mei: De jeugdredeactie van het lokale krantje "Lentse Lucht" loopt de Sunset March voor een artikel in hun wijkblad.
- ✓ 4 juni: Na meerdere keren uitgesteld te zijn was het eindelijk zover: de burgemeesters van Arnhem, Overbetuwe en Nijmegen liepen gezamenlijk de Sunset March.
- ✓ 11 juni: LIONS-club Wijchen.
- ✓ 11 juli: Deze datum is sinds jaren gereserveerd voor Dutchbat veteranen op initiatief van Kol b.d. Ludy de Vos.
- ✓ 15 juli: Op de maandagavond voor aanvang van de 4-Daagse wordt door een groot detachement internationale militairen, gelegerd op Kamp Heumensoord, gelopen. Veteraan van de dag was de Britse WO II veteraan Jack Daniels.
- ✓ 16 juli: Een detachement van het Amerikaanse 1st Battalion, 503 Infantry Regiment, 173 Airborne Brigade (Vicenza, Italië) loopt de Sunset March onder leiding van Nash Wuthrich.
- ✓ 25 augustus: Afdeling van de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstslachtoffers (BNMO) onder leiding van Fred Lardenoye.

- ✓ 5 september: De nieuwe voorzitter Vereniging Veteranen Zevenaar, Sjoen Moheb met een delegatie en de burgemeester van Zevenaar, Lucien van Riswijk.
- ✓ 19 september: Delegatie van 101 AirBorne Division (ABD) onder aanvoering van hun commandant Generaal-majoor Brett Silvia (US).
- ✓ 20 september: Speciale Sunset March met gecombineerde NL/US ereposities. Veteraan van de dag: plaatsvervangend commandant 82 ABD: Brigadegeneraal David Pack (UK).
- ✓ 21 september: Sunset March XXL (zie hoofdstuk 6, 80 jaar Market garden).
- ✓ 23 september: Burgemeester en bestuur gemeente Druten.
- ✓ 24 september: Burgemeester en bestuur van de gemeente Overbetuwe tezamen met een delegatie Air Cadets (UK) onder begeleiding van Steve Parlor, die na jaren van deelname met zijn detachement cadetten tot zijn verrassing werd aangewezen als veteraan van de dag.
- ✓ 26 september: Netwerkorganisatie "Vrouw en Defensie".
- ✓ 7 oktober: Veteranenplatform Beuningen en burgemeester Beuningen.
- ✓ 12 oktober: Een delegatie veteranen uit het Westland loopt de Sunset March.
- ✓ 19 oktober: Wim van Mierlo was Veteraan van de Dag op deze 10^e verjaardag van de Sunset March. Hij was 10 jaar geleden ook de eerste veteraan die de Sunset March liep en daarmee de houder van certificaat nummer 1.

Foto 13: 19 oktober, 10 jaar Sunset March (foto: Sunset March)

- ✓ 20 oktober: Delegatie veteranen uit Haarlem.
- ✓ 30 oktober: Kolpingvereniging Nijmegen loopt de Sunset March mee.
- ✓ 11 november: Traditiegetrouw liep een grote groep leden van bestuur en Team31 op deze Internationale Veteranendag de Sunset March om aansluitend samen na te praten en te genieten van een lekkere kop erwtensoep en een broodje. Ook liep deze dag weer een grote groep veteranen van het Regiment Technische Troepen.

- ✓ 18 november: Alweer een traditie: op deze oprichtingsdag van de Vredesmissie Veteranen Koninklijke Luchtmacht (VmVKLu) liep een grote groep Luchtmacht veteranen mee met Generaal-majoor Robert Adang, Plaatsvervangend Commandant Luchtstrijdkrachten.
- ✓ 24 november: Een delegatie veteranen uit Texel loopt de Sunset March.
- ✓ 6 december: Vandaag werd het 1000ste certificaat uitgereikt aan een veteraan die voor eerste maal als Veteraan van de Dag liep. Dit certificaat werd uitgereikt aan Luitenant-generaal Jan Swillens, Commandant Landstrijdkrachten.

Foto 14: Commandant Landstrijdkrachten, Luitenant-generaal Jan Swillens met leden van het Nederlandse Invictus Team (foto: Sunset March)

Overige gebeurtenissen.

Naast het bovenstaande overzicht van bijzondere Sunset Marches waren er afgelopen jaar nog meer memorabele gebeurtenissen, ontmoetingen of feiten te melden; een niet volledig overzicht volgt hieronder:

- ✓ April: Deze maand kwam het door journalist Peter Visser geschreven boek "De vergeten commando" uit, dat gaat over Val Kokhuis, de enige Nederlandse militair die deelnam aan de Waaloversteek en daarvoor ook nog door prins Bernhard het Bronzen Kruis kreeg uitgereikt.
- ✓ Voor dit jubileumjaar werd een vlag ontworpen ter ere van de bevrijders. De nieuwe vlag voor Airborneregio Nijmegen is een initiatief van Groesbeek Airborne Vrienden en is een idee in navolging van de Pegasusvlag uit de Airborneregio Arnhem.

*Foto 15: Regionale vlag Market Garden ter gelegenheid 80 jaar bevrijding.
(foto: Groesbeek Airborne Vrienden)*

- ✓ Onze stichting was gevraagd vrijwilligers/veteranen te enthousiasmeren om deel te nemen aan "vrijheidsmaaltijden" in onze regio op 2, 4 en 5 mei. Op initiatief van het Nationaal Comité 4 en 5 mei worden deze maaltijden door het gehele land georganiseerd om mensen bijeen te brengen en hun gedachten over het begrip "vrijheid" met elkaar te delen. Willem Baardman en Jos Staps hebben hieraan meegewerkt. We hopen het volgend jaar op meer vrijwilligers.
- ✓ Op 4 mei was er een door de Sunset March georganiseerde dodenherdenking bij het Waalcrossingmonument. Vanwege het slechte weer waren er iets minder belangstellenden dan anders. Zo'n 40 aanwezigen waren om 20:00 uur gezamenlijk 2 minuten stil. Er werden daarna bloemen gelegd en hield de heer Qader Shafiq, voormalig Nijmegenaar van het jaar, een toespraak waarin hij onder meer inging op zijn vlucht uit Afghanistan, zijn tijd in Charkow in Oekraïne en de problemen die daar en op andere plaatsen in de wereld om ons heen spelen. Het was een aansprekende toespraak, waarin hij de toehoorders in hun gedachten met hem meevoerde. Een van de aanwezigen bij de toespraak was de heer John Koeppen (US), zelf een Vietnam veteraan en zoon van een Amerikaanse Gliderpiloot die in september 1944 de Waal overstak.

Na de toespraak heeft de heer John Koeppen, samen met zijn vrouw en buiten zicht van de op dat moment nog aanwezigen, as van zijn vader bij het Waalcrossing monument verstrooid.

Na de Dodenherdenking werd een gezamenlijke Sunset March gelopen. Bij het startpunt voegden zich nog zo'n 20 aanwezigen bij het gezelschap. Onder aanvoering van John Koeppen als veteraan van de dag werd om 21:05 uur vertrokken voor een bijzondere Sunset March op deze speciale dag.

- ✓ 26 juni: Jaarlijks vindt er een grote receptie plaats op de Amerikaanse ambassade in het kader van Independence Day. Dit jaar vond deze plaats op 26 juni met zo'n duizend gasten. Voor de Amerikanen belangrijke politieke en economische gasten en partners worden hiervoor uitgenodigd. En natuurlijk zijn er een aantal belangrijke sprekers. Dit jaar was een van deze sprekers de (oud) minister van buitenlandse zaken en veteraan Hanke Bruins Slot. Tijdens haar speech (na te lezen via onderstaande link²) toonde zij zich weer een goede ambassadrice van de Sunset March. Namens het bestuur van de Sunset March was Dirk-Jan van Zuidam aanwezig. Niet toevallig van hetzelfde wapen als Hanke afkomstig.

Foto 16: US Ambassadeur mw. Shefali Duggal, Minister van Buitenlandse Zaken mw. Hanke Bruins Slot (foto: Sam van Damme)

- ✓ Van 16 t/m 19 juli liepen 6 bestuursleden succesvol de Nijmeegse 4-Daagse. Ook namen dit jaar weer meerdere Team31 leden deel aan de 4-Daagse. Het lijkt een goed idee om tijdens dit evenement onze stichting te promoten door als 4-Daagseloper in onze polo te wandelen.
- ✓ Op 28 augustus was de aftrap van de herdenkingsperiode Market Garden 80 in De Lindenberg met een vertegenwoordiging van het bestuur en alle erfgoedinstellingen uit de regio.
- ✓ 6 september: Opening van de expositie "Overbruggen" in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis door de burgemeester van Nijmegen, Hubert Bruls.
- ✓ Op 27 september was het precies 10 jaar geleden dat tijdens een bijeenkomst van veteranen uit de Overbetuwe het idee voor de Sunset March ontstond. Om deze gelegenheid feestelijk te herdenken werden het bestuur en partners door initiatiefnemer en oud-voorzitter Tim Ruijling en zijn echtgenote uitgenodigd voor een hapje en een drankje in zalencentrum "Onder de Toren" in Elst, hetzelfde etablissement waar het allemaal begon.
- ✓ 19 oktober: de tiende verjaardag van de Sunset March. Deze dag liep een grote vertegenwoordiging van bestuur en Team31 samen met genodigden de Sunset March. Daarna was er ter afsluiting een borrel in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis.

Foto 17: Zes bestuursleden vlak voor de finish van de vierdaagse. (foto: Sunset March)

² <https://www.government.nl/documents/speeches/2024/06/26/speech-minister-hanke-bruins-slot-us-embassys-independence-day-reception>

5. Voorlichting/Stands

Ook dit jaar heeft de Sunset March aan haar promotie gewerkt. Er werd op 6 maart een presentatie gegeven aan de vrijwilligers van Vereniging Dorpsbelang Hees, de wijk die bijna aan de brug grenst. Deze voorlichting vond plaats in de kantine van Sporthal De Boog aan de noordzijde van De Oversteek. Velen hebben daarna de Sunset March gelopen. Ook werd op verzoek een voorlichting gegeven aan: Veteranen Ontmoetings Centrum Vechtdal te Hardenberg. Hierbij was ook het eerste elftal van deze gemeente aanwezig. Op 5 oktober werd door onze voorzitter, Peter Grotens, bij hem thuis 5 x aan groepen van ongeveer 20 personen voorlichting gegeven tijdens het in Nijmegen zeer bekende "Nachtometje" van Hees.

Stands werden ingericht en bemand door vrijwilligers van bestuur en Team31 bij de volgende gelegenheden:

- ✓ 5 mei-viering Wageningen
- ✓ 15 juni: UNIFIL-veteranen ontmoetingsdag te Zeewolde
- ✓ 29 juni: Nederlandse Veteranendag op het Malieveld in Den Haag
- ✓ 4 oktober: Veteranendag KMAR in Apeldoorn.
- ✓ 7 oktober: Veteranendag CLSK in het NMM te Soesterberg.

Foto 18: opbouw Infostand Vrijheidsplein Wageningen 5 mei (foto: Sunset March)

6. 80 jaar Market Garden.

Traditioneel is de week van 17 tot en met 21 september in onze regio een drukke week vol met herdenkingen, bijeenkomsten en onthullingen van monumenten en plaquettes in het kader van Market Garden. Het afgelopen jaar was het vanwege het jubileumjaar extra druk met allerlei bijeenkomsten. Bijzonder was dat op 19 september een detachement van 101 Airborne Division (ABD) de Sunset March liep. De veteraan van de dag was de commandant, Generaal-majoor Brett Silva, speciaal voor hem, want hij is voormalig commandant van 307 Airborne Engineer Battalion, de eenheid die in 1944 de genisten leverden voor de Oversteek. Natuurlijk werd op 20 september een speciale Sunset March gehouden met als bijna traditie de ereposten bij de lantaarnpalen. Het detachement van 82 ABD liep de Sunset March met als veteraan van de dag de Command Sergeant Major (CSM) Randolph Delapena. Deze dag werden ook de speciale herinneringscoins MG80 uitgereikt aan de deelnemers.

Foto 19: Herinneringscoin 80 jaar Market Garden (foto: Sunset March)

Het hoogtepunt was de door de gemeente Nijmegen in samenwerking met de Sunset March op 21 september georganiseerde XXL-editie. De march werd voorafgegaan door het Peace by Peace festival, een parade door de stad en een forumdiscussie over vrijheid op het Nyma terrein. Tijdens deze forumdiscussie werd de Sunset March vertegenwoordigd door Cees van Doorn.

Foto 20: Forum Discussie tijdens "Peace by Peace Festival MG80" met Mart de Kruif en Cees van Doorn (foto Cees van Doorn)

Bij de 75e herdenking was al een eerste "grote" Sunset March georganiseerd met 7500 deelnemers, waaruit bleek dat dit concept aanslaat. Vandaar dat in dit jubileumjaar wederom gekozen werd voor een grote versie, waaraan zo veel mogelijk Nijmegenaren kunnen deelnemen. Een grote delegatie van Bestuur, Team31 en 82ABD liepen voorop om de normale Sunset March met eregroet te brengen. De overigen liepen, nadat eenieder een "vingerlichtje" had gekregen, achter burgemeester Bruls in het donker de verlengde Sunset March over het herinneringspad: via het Stadseiland en de Zaligebrug. Uiteindelijk werd door ruim 8000 belangstellenden deelgenomen aan deze geslaagde speciale uitvoering van de Sunset March.

*Foto 21: Sunset March XXL, meer dan 8000 deelnemers, een lint van lampjes
(foto: Sunset March)*

Indien zijn agenda het toeliet heeft de voorzitter zo veel als mogelijk gehoor gegeven aan alle uitnodigingen in die week. In sommige gevallen werd hij vergezeld of vertegenwoordigd door andere bestuursleden en werden bloemstukken gelegd.

Enkele herdenkingen, waaraan werd deelgenomen: Groesbeek (17/9), Kessel (D) op 18/9, Begraafplaats Jonkerbos in Nijmegen, Heumen, Nijmegen en Lent op 19/9, Oosterhoutsedijk (20/9), Oosterhout en VASIM (21/9), Kranenburg (D) op 22/9.

*Foto 22: Kranslegging Oosterhout 21/9
(foto: Henk Hanenburg)*

7. Expositie "Overbruggen"

Om het 10-jarig bestaan van de Sunset March te gedenken is het plan opgevat in de periode september/november een expositie in te richten over deze eerste memorabele periode in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis in de Mariënburghkapel in Nijmegen. Met (financiële) steun van de Provincie Gelderland, Gemeente Nijmegen, het V-Fonds, Karel Doormanfonds, het OVA en CCC-bedrijfskleding is het gelukt de plannen te verwezenlijken. Op 6 september werd de expositie feestelijk geopend door burgemeester Bruls van Nijmegen. Historicus dr. Joost Rosendaal hield tijdens deze opening een presentatie over de Slag om de Waalbruggen en de Waalcrossing in het bijzonder.

Foto 23: Officiële opening van de expositie door de burgemeester van Nijmegen, dhr. Hubert Bruls (foto: Sunset March)

De expositie bestond uit drie delen, de Slag om de Waalbruggen en Waalcrossing, de bouw van de brug (het monument) de Oversteek en het ontstaan van - en 10 jaar Sunset March. Op 6 oktober was er tijdens de expositie een speciale "schrijversdag" georganiseerd: "Writing in the Chapel"; de verhalen die daaruit voortkwamen werden aan de expositie toegevoegd. Op 19 oktober ontving het bestuur in de ruimte van de expositie haar sponsors en andere genodigden, om de 10e verjaardag te vieren. De expositie beleefde op 17 november haar laatste dag. Een boven verwachting groot aantal van 3944 bezoekers heeft de expositie bezocht.

8. Coin Sunset March

Na lang beraad heeft het bestuur besloten tot het (laten) maken van een Sunset March Coin. Gezien de waarde en waardering van een coin in de militaire samenleving, is het een mooi gebaar deze bij speciale gelegenheden of aan bijzondere relaties of Sunset Marchers te overhandigen. Dit zal gebeuren na overleg binnen het Dagelijks Bestuur van de stichting en wordt bijgehouden in een register, ook al zijn de coins niet genummerd. Overigens zal deze unieke coin niet te koop worden aangeboden.

Foto 24: Coin Sunset March (foto: Sunset March)

Ondertussen zijn de eerste coins reeds overhandigd aan oud-voorzitter Tim Ruijling, aan Chloe Gavin, de dochter van generaal James Gavin, en James Cook, zoon van majoor Julian Cook.

9. Media

De Sunset March kreeg ook dit jaar aandacht in diverse media. Er verschenen vele artikelen over de programma's voor de diverse herdenkingen van 80 jaar Market Garden in o.a. De Brug, De Gelderlander en er verscheen zelfs een speciale krant met als onderwerp 80 jaar Vrijheid. In al deze artikelen werd de Sunset March genoemd. De gemeente Nijmegen plaatste een sfeerfilm van de Sunset March XXL op haar sociale media en ook de regionale omroep RN7 maakte een mooie reportage van deze bijzondere march. Ook besteedde deze omroep aandacht aan de expositie en de 10e verjaardag van de Sunset March.

Verder o.a. een verslag van de speciale Sunset March van Hein Calis in De Gelderlander van 22 februari. Een artikel over de Sunset March door de jeugdredactie in wijkblad Lentse Lucht. Een uitgebreid artikel over de Sunset March en hun deelname in het blad van de BNMO, de Kareoler.

Foto 25: Artikel over de Sunset March in de Lentse Lucht (foto Sunset March)

Er waren interviews met de voorzitter Peter Grotens in Checkpoint nr. 08 (december 2024) en met de oud-voorzitter en bedenker Tim Ruijling in het boek "Oorlog in mijn hoofd", een boek met 80 verhalen, uitgegeven ter gelegenheid van 80 jaar vrijheid door De Gelderlander. Ook werd de oud-voorzitter op een van de laatste dagen van het jaar nog door de regionale omroep RN7 geïnterviewd voor het jaaroverzicht.

10. Financiën 2024

Stichting Sunset March heeft een aantal vaste jaarlijkse kosten. Dat zijn vooral de kosten voor domeinnamen en de website, het aanhouden van een specifieke bankrekening voor de ANBI-status, bloemen en kransen voor herdenkingen, team- en promotionele activiteiten. De overige kosten zijn variabel en worden jaarlijks bijgesteld en bepaald door het bestuur. Speciale eenmalige ondersteuning voor de expositie "Overbruggen" werd ontvangen van de Provincie Gelderland, Gemeente Nijmegen, het V-Fonds, het Karel Doorman Fonds, Stichting Ondersteuning Veteranen Activiteiten (OVA) en CCC-Bedrijfskleding.

Dit jaar werd ook een substantiële ondersteuning ontvangen van het ondersteuningsfonds voor de Veteranen Ontmoetings Centra (VOC). Daarnaast is een aantal kleinere donaties, veelal van particulieren, ontvangen. Deelname aan de Clubkas Campagne van de Rabobank leverde ook dit jaar weer een bijdrage aan onze kas op. Dankzij de vele bijdragen van hen die ons een goed hart toedragen waren wij ook in het afgelopen jaar een financieel gezonde stichting en konden wij alle geplande activiteiten uitvoeren.

Medio 2025 zal op onze website (www.sunsetmarch.nl) een volledig overzicht van inkomsten en uitgaven in 2024 komen te staan.

11. Vooruitblik 2025

De hiernavolgende gebeurtenissen liggen voor komend jaar al vast; een verkort overzicht:

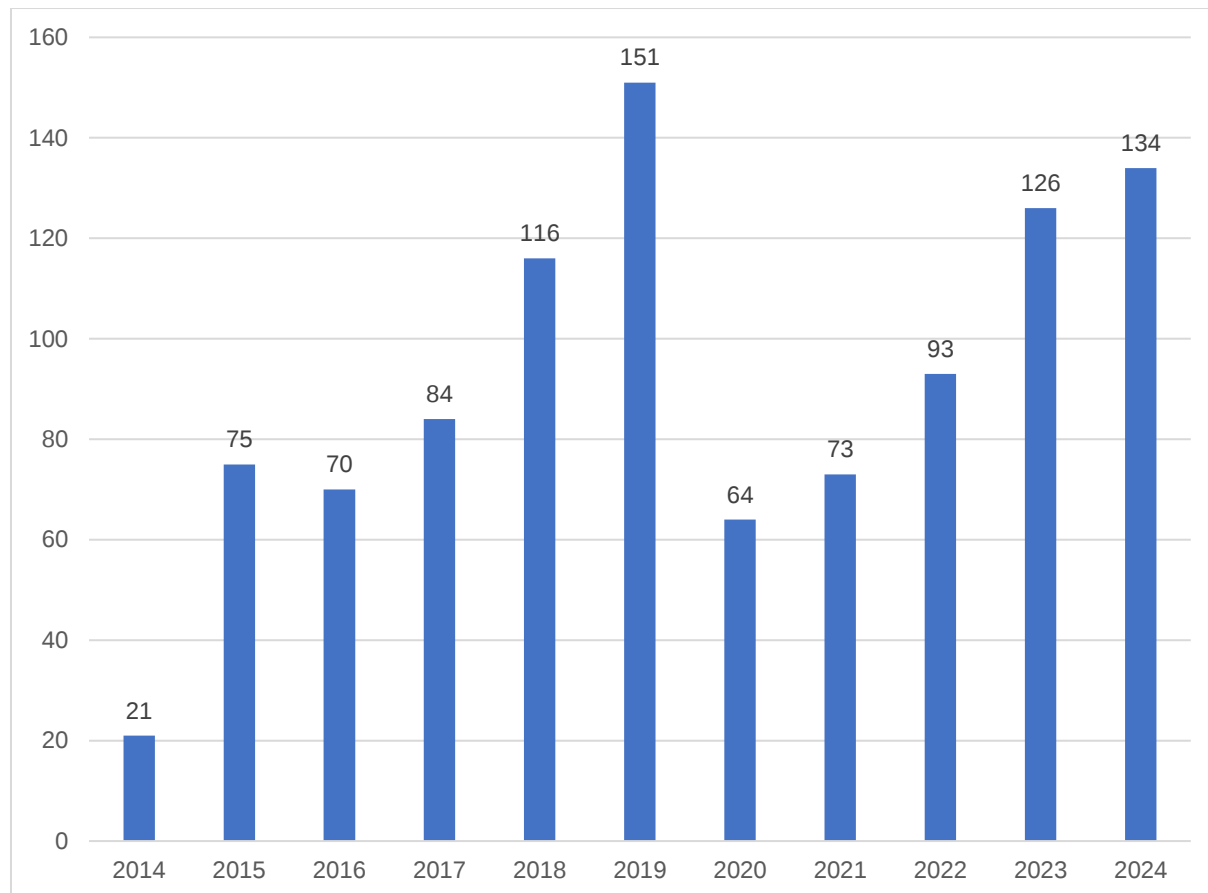
- ✓ 365 Sunset Marches
- ✓ 22 februari: Deelname van een Duits/Nederlandse delegatie
- ✓ 11 april: Radboud Universiteit ter herdenking sluiting universiteit in 1943
- ✓ 4 en 5 mei: Bevrijdingsvuur ontvangen en informele dodenherdenking
- ✓ 14 juli: Deelname detachement van internationale veteranen uit Heumensoord voor de 4Daagse
- ✓ 20 september: Herdenking 81 jaar Waalcrossing en een speciale Sunset March
- ✓ 30 september: 4000^e Sunset March
- ✓ 19 oktober: 11e Verjaardag van de Sunset March
- ✓ 11 november: Internationale Veteranendag

Foto 26: 21 september Sunset March XXL, herinneringspad (foto Henk Beenen)

Bijlage: Statistieken

Overzicht uitgegeven Certificaten

Na het hoogtepunt rondom 75 jaar Market Garden in 2019, was als gevolg van de Covid pandemie een terugval in het aantal uitgegeven certificaten. Al snel nam het aantal weer toe.

Aantal uitgegeven certificaten per niet-Nederlandse nationaliteit

Land	Aantal
US	115
UK	15
CA	12
GE	9
NO	7
DK	3
BE	2
FR	2
AUS	1
IT	1
SE	1